

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMO (antroji kolegija) NUTARTIS

2008 m. balandžio 3 d.*

Byloje T-236/06

Landtag Schleswig-Holstein (Vokietija), atstovaujamas S. Laskowski ir J. Caspar,

ieškovas,

prieš

Europos Bendrijų Komisiją, atstovaujamą P. Costa de Oliveira ir C. Ladenburger,

atsakovę,

* Proceso kalba: vokiečių.

dėl prašymo panaikinti 2006 m. kovo 10 d. ir birželio 23 d. Komisijos sprendimus, kuriais atsisakoma leisti ieškovui susipažinti su 2005 m. kovo 22 d. Dokumentu SEC(2005) 420, kuriame pateikiama Taryboje svarstomo pagrindų sprendimo dėl duomenų, valdomų ir kaupiamų teikiant visuomenei elektroninės komunikacijos paslaugas arba perduodamų per viešo komunikavimo priemones, siekiant užkirsti kelią nusikaltimams ir baudžiamiesiems nusižengimams, taip pat ir terorizmui, juos iširti, aptikti ir persekioti, saugojimo projekto teisinė analizė

EUROPOS BENDRIJŲ PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS
(antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkė I. Pelikánová (pranešėja), teisėjai K. Jürimäe ir S. Soldevila Fragoso,

kancleris E. Coulon,

priima šią

Nutartį

Faktai ir procedūra

¹ Ieškovas, *Landtag Schleswig-Holstein* (Šlėzvigo-Holšteino žemės parlamentas), 2006 m. vasario 9 d. elektroniniu laišku paprašė Komisijos suteikti neribotą gali-

mybę susipažinti su 2005 m. kovo 22 d. Komisijos vidaus dokumentu SEC(2005) 420, kuriame pateikiama Taryboje svarstomo pagrindų sprendimo dėl duomenų, valdomų ir kaupiamų teikiant visuomenei elektroninės komunikacijos paslaugas arba perduodamų per viešo komunikavimo priemones, siekiant užkirsti kelią nusikaltimams ir baudžiamiesiems nusižengimams, taip pat ir terorizmui, juos iširti, aptikti ir persekioti, saugojimo projekto teisinė analizė.

- 2 Komisijos teisės tarnybos generalinis direktorius 2006 m. kovo 10 d. Sprendimu atmetė paraišką dėl neribotos galimybės susipažinti su dokumentu, remdamasis 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 145, p. 43) 4 straipsnio 2 dalimi, ir pateikė ieškovui aptariamą dokumentą, kurio tam tikros dalys buvo užtamsintos.

- 3 2006 m. kovo 29 d. raštu ieškovas pateikė kartotinę paraišką pagal Reglamento Nr. 1049/2001 7 straipsnio 2 dalį, prašydamas, kad Komisija peržiūrėtų savo 2006 m. kovo 10 d. Sprendimą ir naują paraišką dėl neribotos galimybės susipažinti su Dokumentu SEC(2005) 420, remdamasi EB 10 straipsnyje įtvirtintu lojalaus bendradarbiavimo principu.

- 4 2006 m. birželio 23 d. raštu, ieškovui pateiktu 2006 m. birželio 26 d. elektroniniu laišku, Komisijos generalinis sekretorius paliko galioti 2006 m. kovo 10 d. sprendimą ir atmetė naują 2006 m. kovo 29 d. paraišką.

- 5 2006 m. rugsėjo 1 d. ieškovas Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai pateikė šį ieškinį. Tą pačią dieną jis pateikė Teisingumo Teismui ieškinį dėl to paties dalyko, pagrįstą tais pačiais pagrindais, kuris buvo užregistruotas Nr. C-406/06.
- 6 Suomijos Respublika ir Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė pateikė prašymus įstoti į bylą atitinkamai 2006 m. lapkričio 28 d. ir gruodžio 14 dienomis. Ieškovas savo pastabas dėl prašymų įstoti į bylą pateikė 2007 m. sausio 10 dieną.
- 7 Teisingumo Teismas 2007 m. vasario 8 d. Nutartimi *Landtag Schleswig-Holstein prieš Komisiją* (C-406/06, nepaskelbta Rinkinyje) perdavė bylą C-406/06 Pirmosios instancijos teismui, kuriame ji buvo užregistruota Nr. T-68/07. Pirmosios instancijos teismas, jau gavęs ieškinį šioje byloje, 2007 m. birželio 14 d. Nutartimi *Landtag Schleswig-Holstein prieš Komisiją* (T-68/07, nepaskelbta Rinkinyje) atmetė ieškinį byloje T-68/07 kaip akivaizdžiai nepriimtina dėl *lis pendens* taisyklės, nurodydamas, kad kiti jo iškelti klausimai dėl priimtimumo nebuvo išnagrinėti (minėtos 2007 m. birželio 14 d. Nutarties *Landtag Schleswig-Holstein prieš Komisiją* 17 punktas).
- 8 Atskiru dokumentu, kurį Pirmosios instancijos teismo kanceliarija gavo 2007 m. vasario 5 d., Komisija pareiškė prieštaravimą dėl priimtimumo pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 114 straipsnio 1 dalį. 2007 m. kovo 20 d. ieškovas dėl šio prieštaravimo dėl priimtimumo pateikė savo pastabas.

Šalių reikalavimai

9 Komisija Pirmosios instancijos teismo prašo:

— atmesti ieškinį kaip nepriimtina,

— priteisti iš ieškovo bylinėjimosi išlaidas.

10 Ieškovas Pirmosios instancijos teismo prašo:

— pripažinti ieškinį priimtina,

— panaikinti 2006 m. kovo 10 d. ir birželio 23 d. Komisijos sprendimus,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

- 11 Pagal Procedūros reglamento 114 straipsnio 1 dalį Pirmosios instancijos teismas gali priimti sprendimą dėl priimtino nepradėdamas bylos nagrinėjimo iš esmės, jei šalis to prašė. Pagal to paties straipsnio 3 dalį likusi proceso dėl tokio prašymo dalis vyksta žodžiu, išskyrus atvejus, kai Pirmosios instancijos teismas nusprendžia kitaip. Šiuo atveju Pirmosios instancijos teismas mano, kad šioje byloje yra užtekinai medžiagos ir žodinė proceso dalis nebūtina.
- 12 Komisija nurodo du nepriimtino pagrindus, susijusius su, pirma, ieškovo galimybės pareikšti ieškinį teisme neturėjimas ir, antra, tinkamo ieškovo atstovavimo per du ieškinį pasirašiusius atstovus stoka. Visų pirma reikia išnagrinėti, ar ieškovas gali pareikšti ieškinį teisme.

Šalių argumentai

- 13 Komisija tvirtina, kad remiantis Vokietijos viešąja teise, vienintele reikšminga šioje byloje, nekyla abejonių, jog *Landtag Schleswig Holstein* neturi tikrojo teisinio subjektiškumo. Tik federalinė žemė, *Land Schleswig-Holstein* (federalinė Šlėzvigo-Holšteino žemė), kaip teritorinis subjektas, yra juridinis asmuo pagal Vokietijos viešąją teisę, o ieškovas yra tik viena iš jo institucijų.
- 14 Komisijos nuomone, federalinių žemių parlamentų padėtis EB 230 straipsnio taikymo atžvilgiu neturėtų būti palankesnė už valstybių narių nacionalinių parlamentų. Visuotinai pripažįstama, kad nacionaliniai parlamentai negali naudotis valstybių narių autonomiška teise pareikšti ieškinį, nes kaip valstybių narių institucijos jie yra juridinio asmens, t. y. kiekvienos valstybės, dalys.

- 15 Komisijos nuomone, „dalinis teisnumas“, kuriuo remiasi ieškovas, negali jam suteikti juridinio asmens statuso. Tačiau ieškovo nurodytos nacionalinės teisės nuostatos jam suteikia galimybę pareikšti ieškinį teisme *Land Schleswig-Holstein* vidaus konstitucinėse bylose. Vis dėlto šiuo atveju omeny turimos tik teritorinio subjekto vidaus bylos tarp jos institucijų, o ne šios žemės interesų gynyba teisme trečiojo asmens atžvilgiu. Pastaruoju atveju Vokietijos teisė tik federalinei žemei suteikė teisę pareikšti ieškinį teisme, bet ne jos atskirai institucijai. Be to, remiantis konstitucija, federalinės žemės parlamentui suteikta organizacinė autonomija galioja tik federalinėje žemėje kitų pastarosios institucijų atžvilgiu, o ne už jos ribų.
- 16 Komisija padarė išvadą, kad ieškovas negali pareikšti ieškinio teisme ir kad ieškinytis turi būti atmestas kaip akivaizdžiai nepriimtinas. Be to, ieškinio negalima vertinti kaip pateikto pačios federalinės žemės, atstovaujamos *Landtag Schleswig-Holstein*, nes pastarasis savo, kaip ieškovo, pavadinime ir visame ieškinio tekste aiškiai išreiškia valią veikti savo vardu.
- 17 Atsakydamas į Komisijos argumentus, ieškovas pažymi, kad Teisingumo Teismas minėtoje 2007 m. vasario 8 d. Nutartyje *Landtag Schleswig-Holstein prieš Komisiją* (9 punktą) aiškiai pripažino jo teisnumą nurodydamas:

„Atvirkščiai, pagal Teisingumo Teismo praktiką dėl federalinių žemių ir kitų teritorinių subjektų teisės pareikšti ieškinį <...> *Landtag Schleswig-Holstein* turi būti laikomas juridiniu asmeniu, galinčiu pareikšti ieškinį Pirmosios instancijos teisme dėl jam skirtų sprendimų arba sprendimų, kurie, nors ir būtų kitam asmeniui skirto reglamento ar sprendimo formos, yra tiesiogiai ir konkrečiai su juo susiję EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos prasme.“

18 Iš to jis daro išvadą, kad Komisijos pateiktas pirmasis prieštaravimas dėl priimtinumom turi būti atmetas.

19 Be to, ieškovas ieškinyje tvirtina atitinkantis Bendrijos teismų išplėtotą savarankišką Bendrijos juridinio asmens sąvoką. Pagal šią teismų praktiką tam, kad būtų pripažintas gebėjimas pareikšti ieškinį teisme, pakanka, kad ieškovas turėtų juridiniam asmeniui būdingus požymius. Ieškovas iš 1963 m. lapkričio 14 d. Teisingumo Teismo nutarties *Lassalle prieš Parlamentą* (15/63, Rink. 1964, p. 97, 100) daro išvadą, kad, be kita ko, autonomija ir atsakomybė, net apribotos, yra tos aplinkybės, į kurias Bendrijos teismai jau atsižvelgė pripažindami tokių viešosios teisės reglamentuojamų teritorinių subjektų kaip Vokietijos federalinės žemės ir savivaldybės teisę pareikšti ieškinį teisme pagal EB 230 straipsnio ketvirtąją pastraipą.

20 Ieškovas priduria, kad jis, kaip *Land Schleswig-Holstein* gyventojų išrinkta aukščiausia institucija, yra tokioje pačioje padėtyje kaip ir kitos šios federalinės žemės aukščiausios valstybės institucijos, ypač jos vyriausybė. *Landtag Schleswig-Holstein* turi dalinį teismumą, nes federalinės žemės vyriausybė jam suteikia organizacinę autonomiją, leidžiančią pačiam tvarkytis ir apibrėžti savo procedūras. Konstituciniuose ginčiuose ieškovas gali pareikšti ieškinį ir būti bylos šalimi *Bundesverfassungsgericht* (Vokietijos federalinis konstitucinis teismas) ir *Landesverfassungsgericht* (federalinės žemės konstitucinis teismas).

21 Galiausiai ieškovas teigia, kad jis, kaip ir *Land Schleswig-Holstein*, gali būti ieškovu šioje byloje, nes pagal *Land Schleswig-Holstein* konstitucijos 14 straipsnio 3 dalies antrą sakinį federalinės žemės parlamento pirmininkas tiesiogiai atstovauja *Land Schleswig-Holstein* visuose federalinės žemės parlamento teisiniuose reikaluose ir ginčiuose. Tokiu atveju konstitucijos 14 straipsnio 3 dalies antras sakiny yra *lex*

specialis konstitucijos 30 straipsnio, kuriuo remdamasis federalinės žemės vyriausybės vadovas atstovauja federalinei žemei, atžvilgiu.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

- 22 Visų pirma reikia nurodyti, kad, kaip pripažįsta šios bylos šalys, Pirmosios instancijos teismas bylose dėl nevalstybinių teritorinių vienetų pateiktų ieškinių konstatuoja, jog ieškovas yra juridinis asmuo pagal viešąją nacionalinę teisę (šiuo klausimu žr. 1998 m. balandžio 30 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Vlaams Gewest prieš Komisiją*, T-214/95, Rink. p. II-717, 28 punktą; 1998 m. birželio 16 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *Comunidad Autónoma de Cantabria prieš Tarybą*, T-238/97, Rink. p. II-2271, 43 punktą ir 1999 m. gruodžio 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Freistaat Sachsen ir kt. prieš Komisiją*, T-132/96 ir T-143/96, Rink. p. II-3663, 81 punktą). Vadinasi, tai, ar ieškovas yra juridinis asmuo, turi būti nagrinėjama atsižvelgiant į Vokietijos nacionalinę teisę. Iš tikrųjų, kai sprendžiamas viešosios nacionalinės teisės reglamentuojamų institucijų teisingumo klausimas, Bendrijos teise negalima kištis į valstybių narių konstitucinę autonomiją, nes dėl to šioms institucijoms Bendrijos lygmeniu būtų suteikiamos teisės, kurių jos neturi nacionaliniu lygmeniu. Iš to išplaukia, kad ieškovas negali remtis argumentu, išplaukiančiu iš minėtos nutarties *Lassalle prieš Parlamentą*, nes byloje, kurioje buvo priimta ši nutartis, nagrinėjamas darinys, t. y. Europos Parlamento personalo komitetas, buvo išimtinai reglamentuojamas Bendrijos teisės.

- 23 Šiame kontekste reikia atmesti ieškovo argumentą, kad Teisingumo Teismas aiškiai pripažino juridinio asmens statusą minėtoje 2007 m. vasario 8 d. Nutartyje *Landtag Schleswig-Holstein prieš Komisiją*. Iš tiesų EB 230 straipsnio ketvirtojoje pastraipoje minima „juridinio asmens“ sąvoka šios nutarties 9 punkte buvo nurodyta, tik siekiant atskirti nuo šios nutarties 8 punkte nurodytų „valstybės narės“ ir „Bendrijos institucijos“ sąvokų pagal EB 230 straipsnio antrąją pastraipą, nes ieškovas savo Teisingumo

Teisme pareikštame ieškinyje teigė turįs valstybės narės statusą ieškinio pareiškimo tikslu. Iš to išplaukia, kad Teisingumo Teismas minėtoje pastraipoje neketino pripažinti ieškovo teismo, o tik norėjo konstatuoti, kad jis, nebūdamas nei valstybe nare, nei Bendrijos institucija, bet kuriuo atveju negali Teisingumo Teisme pareikšti tiesioginio ieškinio, ir todėl turi tokį ieškinį pareikšti Pirmosios instancijos teisme. Taigi tik pastarasis yra kompetentingas nagrinėti tokio ieškinio priimtinumą klausimą.

24 Be to, kaip teisingai nurodė Komisija, neatrodo, jog galima šį ieškinį laikyti pareikštu *Land Schleswig-Holstein* vardu, nes *Land Schleswig-Holstein* arba apskritai federalinėms žemėms taikomi nuostatos, papročiai ar teismų praktika negali būti pasitelkiami paremti ieškovo poziciją. Taip yra argumento, grindžiamo *Land Schleswig-Holstein* konstitucijos 14 straipsnio 3 dalimi, atveju, nes ši nuostata reglamentuoja federalinę žemę kaip bylą šalį.

25 Argumentas, kad ieškovas, kaip gyventojų išrinkta aukščiausia institucija, yra tokioje pačioje padėtyje kaip ir kitos aukščiausios valstybės institucijos, ypač federalinės žemės vyriausybė, neturi reikšmės ieškovo galimybei pareikšti ieškinį teisme, nes nėra jokios informacijos, nurodančios, kad šios institucijos gali pareikšti ieškinį Bendrijos teisme.

26 Be to, darant prielaidą, kad ieškovas turi dalinį teisingumą atsižvelgiant į tam tikras *Land Schleswig-Holstein* konstitucijos nuostatas, kuriose pripažįstama jo organizacinė autonomija, leidžianti jam pačiam įsisteigti, tvarkytis ir apibrėžti savo vidaus procedūras, reikia pabrėžti, jog Vokietijos konstitucijos 93 straipsnio 2a dalis ir *Land Schleswig-Holstein* konstitucijos 44 straipsnio 1 ir 2 dalys, kuriomis remiasi ieškovas,

suteikiančios jam galimybę pareikšti ieškinį ir būti bylos šalimi *Bundesverfassungsgericht* ir *Landesverfassungsgericht*, yra susijusios tik su ginčais dėl konstitucinės tvarkos nacionaliniu lygmeniu, kuriuose ieškovo, kaip Parlamento, teisės ir suinteresuotumas nebūtinai yra tokie patys kaip *Land Schleswig-Holstein*, ir taip akivaizdžiai nėra šioje byloje.

- 27 Galiausiai kalbant apie argumentą, kuris grindžiamas *Land Schleswig-Holstein* konstitucijos 14 straipsnio 3 dalimi, iš šios nuostatos teksto aiškiai matyti, kad joje nenumatoma, kaip teigia ieškovas, jog jis pats gali pareikšti ieškinį teisme. Iš tikrųjų šios nuostatos, kuri yra svarbi šioje byloje, turinys yra toks:

„(Federalinės žemės parlamento) pirmininkas (-ė) vadovauja federalinės žemės parlamento veiklai. Šioje srityje jis (ji) <...> atstovauja federalinei žemei visuose jos parlamento teisiniuose reikaluose ir ginčiuose <...>“

- 28 Iš šios nuostatos išplaukia, kad su *Landtag Schleswig-Holstein* susijusiuose ginčiuose bylos šalis yra ne jis, o federalinė žemė, šiuo atveju išimtinai atstovaujama *Landtag Schleswig-Holstein* pirmininko, nes, kaip matyti iš *Land Schleswig-Holstein* konstitucijos 30 straipsnio 1 dalies, šis atstovavimas paprastai priskiriamas federalinės žemės vyriausybės vadovui.

- 29 Šią išvadą patvirtina Vokietijos teisės doktrina šiuo klausimu. Iš tikrųjų ieškovo minimame *Land Schleswig-Holstein* konstitucijos komentare aiškiai nurodoma, kad, pirma, *Landtag Schleswig-Holstein*, kaip federalinės žemės institucija, neturi teisnumo ir, antra, *Land Schleswig-Holstein* konstitucijos 14 straipsnio 3 dalį reikia

suprasti taip, kad *Landtag Schleswig-Holstein* pirmininkas, vykdydamas savo atstovavimo teisme įgaliojimus, atstovauja ne federalinės žemės parlamentui, o tiesiogiai federalinei žemei.

30 Taigi reikia daryti išvadą, kad ieškovas neturi teisnumo pagal Vokietijos nacionalinę teisę. Todėl jis negali pareikšti ieškinio Bendrijos teisme.

31 Dėl to ieškinį reikia atmesti kaip nepriimtina, nenagrinėjant kito Komisijos pareikšto prieštaravimo dėl priimtinum.

32 Tokiomis aplinkybėmis nereikia priimti sprendimo dėl Suomijos Respublikos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės pateiktų prašymų įstoti į bylą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

33 Pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Kadangi ieškovas pralaimėjo bylą, jis turi padengti Komisijos patirtas išlaidas pagal jos pateiktus reikalavimus.

³⁴ Pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 6 dalį, jeigu byloje nereikia priimti sprendimo, Pirmosios instancijos teismas išlaidų klausimą sprendžia savo nuožiūra. Šioje byloje šalys ir pateikusieji prašymus įstoti į bylą turi padengti savo bylinėjimosi išlaidas, susijusias su Suomijos Respublikos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prašymais įstoti į bylą.

Remdamasis šiais motyvais,

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (antroji kolegija)

nutaria:

- 1. Atmesti ieškinį kaip nepriimtina.**
- 2. Nereikia priimti sprendimo dėl prašymų įstoti į bylą.**
- 3. *Landtag Schleswig-Holstein* padengia savo ir Komisijos bylinėjimosi išlaidas, išskyrus susijusias su prašymais įstoti į bylą.**

4. *Landtag Schleswig-Holstein*, Komisija, Suomijos Respublika ir Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė padengia savo bylinėjimosi išlaidas, susijusias su prašymais įstoti į bylą.

Priimta 2008 m. balandžio 3 d. Liuksemburge.

Kancleris

Pirmininkė

E. Coulon

I. Pelikánová